

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-88>

УДК 338.48

## ТУРИЗМ ЯК ОБ'ЄКТ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

### TOURISM AS AN OBJECT OF REGIONAL ECONOMIC RESEARCH

**Федоришина Лариса Миколаївна**  
доктор економічних наук, професор,  
Університет економіки і підприємництва  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8852-0649>

**Головчук Юлія Олександрівна**  
кандидат економічних наук, доцент,  
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4516-109X>

**Боднар Роман Олегович**  
Львівський державний університет фізичної культури  
імені Івана Боберського  
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-3987-8007>

**Fedoryshyna Larysa**  
University of Economics and Entrepreneurship

**Holovchuk Yuliia**  
Vinnytsia Trade and Economic Institute of STEU

**Bodnar Roman**  
Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture

Стаття присвячена аналізу та узагальненню філософського змісту категорії «туризм», окресленню структури й функцій сучасної туристичної діяльності та обґрунтування її взаємозв'язків із концепціями регіональної економіки. Філософський зміст категорії "туризм" можна розглядати як глибоке осмислення подорожей та їх впливу на людське життя. У цьому контексті виокремлено такі ключові аспекти як пошук нового досвіду, осмислення свободи та обмежень, взаємодія з іншими та самопізнання, сталість та відповідальність, рефлексія та внутрішнє вдосконалення. Дотримуючись законодавчо закріпленого в Україні визначення туризму, виокремлено його види за метою подорожі. Сучасні теорії і концепції регіональної економіки, серед яких теорія мультиплікатора, теорії економічного та інноваційного розвитку, концепції сталого розвитку та кластеризації, системний та мережевий підходи. Підкреслюють важливість розвитку унікальних туристичних продуктів і послуг, які відображають специфіку регіону, а також звертають увагу на важливість сталого та відповідального розвитку туризму, що враховує екологічні, соціальні та культурні аспекти. Зроблено висновок про те, що важливими аспектами туризму як об'єкта дослідження регіональної економіки є його системність, соціалізація, інноваційність та безпечність.

**Ключові слова:** туризм, регіональна економіка, об'єкт дослідження, філософський зміст, види туризму, історія туризму.

The article is devoted to the analysis and generalization of the philosophical content of the "tourism" category, the outline of the structure and functions of modern tourist activity, and the justification of its interrelationships with the concepts of the regional economy. The article's relevance is because modern tourism plays a significant role in the world economy and social development, being not only a source of income for many countries but also a stimulus for the local economy and the preservation of cultural heritage. The research used methods of analysis of literary sources, structural analysis, synthesis, and generalization. The philosophical content of the category "tourism" can be considered a deep understanding of travel and its impact on human life. Critical aspects such as the search for new experiences, understanding freedom and limitations, interaction with others and self-knowledge, sustainability and responsibility, reflection, and internal improvement are highlighted in this context. Adhering to the

legally established definition of tourism in Ukraine, its types are distinguished by the purpose of the trip. Modern theories and concepts of the regional economy include the multiplier theory, economic and innovative development theories, sustainable development and clustering, and system and network approaches. Emphasize the importance of developing unique tourism products and services that reflect the region's specificity and also draw attention to the extent of sustainable and responsible tourism development that considers environmental, social, and cultural aspects. At the same time, tourism contributes to the convergence of regions and peoples, expanding economic and cultural ties at the international level. Modern theories also emphasize the role of innovation and new technologies in tourism development, which can increase the region's competitiveness. The main aspects of the impact of tourism on the regional economy are highlighted and structured. It was concluded that the essential aspects of tourism as an object of regional economy research are its systematicity, socialization, innovativeness, and safety. The practical significance of the results of the article lies in the clarification of approaches to the scientific analysis of tourism in the structure of the regional economy, which can be used in further research, in the formation of strategies for the regional development of tourism, as well as in the educational process of higher education institutions.

**Key words:** tourism, regional economy, research object, philosophical meaning, types of tourism, history of tourism.

**Постановка проблеми.** Сучасний туризм відіграє значну роль у світовій економіці та соціальному розвитку, будучи не лише джерелом доходу для багатьох країн, але й стимулом для місцевої економіки та збереження культурної спадщини. Він сприяє створенню робочих місць, розвитку інфраструктури, а також підтримує малий і середній бізнес. Окрім економічного впливу, туризм має важливе соціальне значення, сприяючи культурному обміну та порозумінню між народами. Він також зіграв ключову роль у збереженні культурних та історичних пам'яток та став важливим чинником у сприянні сталому розвитку.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Не дивно, що туризм також уже досить тривалий час перебуває у фокусі уваги регіональних економічних досліджень, зокрема в Україні. Аналізу ролі туризму як чинника розвитку регіональної економіки присвячені праці таких науковців як О. Коркуна [3], О. Любіцева [4], М. Паска [5] та ін.

Окремим напрямом досліджень як в українській, так і в світовій науці є обґрунтування концептуальних засад регіонального розвитку туризму, зокрема його інноваційних аспектів. У цьому контексті слід згадати публікації таких вчених як С. Goeldner, J. Ritchie [8], С. Hall, S. Page [9], N. Vanhove [10], А. Голод, П. Штойко [1], М. Колосінська [2], О. Підвальна [6] та ін.

Ці та інші автори не лише пропонують власні підходи до розуміння туризму як виду економічної діяльності та соціально-економічного явища, а й окреслюють проблеми і перспективні напрями розвитку індустрії туризму на регіональному рівні.

**Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.** Однак зазначені результати наукових досліджень потребують

уточнення і актуалізації в контексті інтеграції філософських засад туризму, структури туристичної діяльності та сучасних концепцій регіональної економіки.

**Формулювання цілей статті (постановка завдання).** Метою статті є аналіз та узагальнення філософського змісту категорії «туризм», окреслення структури й функцій сучасної туристичної діяльності та обґрунтування її взаємозв'язків із концепціями регіональної економіки.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Філософський зміст категорії "туризм" можна розглядати як глибоке осмислення подорожей та їх впливу на людське життя. У цьому контексті, туризм виходить за рамки простого переміщення людини з одного місця в інше та стає засобом особистісного розвитку, культурного обміну та самопізнання [8]. Для розуміння туризму як суспільного явища і об'єкта наукового дослідження важливими є кілька аспектів.

1. Туризм як пошук нового досвіду. Зазначена концепція туризму виходить за рамки простого переміщення з одного місця в інше, включаючи глибоке занурення в нові культури, звичаї, традиції та спосіб життя місцевого населення. Таким чином туризму стає не просто відпочинком чи втечею від повсякденності, але й процесом навчання та саморозвитку.

Подорожуючи, люди зустрічаються з новими культурами, що дає можливість зрозуміти та оцінити культурну різноманітність. Подорожі до історичних місць дозволяють глибше зрозуміти історію та культурну спадщину різних народів. Подорожі також часто спонукають людей випробувати нові заняття, навчаючись, наприклад, серфінгу, дайвінгу, альпінізму, кулінарному мистецтву інших країн тощо. Зустрічі з різними людьми та зану-

рення в інші культури допомагають осмислити власні цінності, погляди та уявлення про світ. Водночас нові враження та досвід, отримані під час подорожей, можуть служити джерелом емоційного відновлення та натхнення, що важливо для психологічного благополуччя.

2. Осмислення свободи та обмежень. У контексті туризму – це глибокий філософський процес, який включає в себе розуміння власних можливостей та обмежень у контексті подорожей та повсякденного життя.

У туризмі свобода часто асоціюється з можливістю обирати напрямок, діяльність, час подорожі та спосіб взаємодії з новими місцями та культурами. Це може дати відчуття незалежності та самодостатності. Водночас туризм також виявляє обмеження, як-от фінансові ресурси, час, фізична доступність або правові бар'єри. Усе це допомагає людині-туристу осмислити власні межі та адаптуватися до них. У процесі подорожей люди таким чином часто дізнаються, як знаходити баланс між свободою вибору та реальними обмеженнями, що є важливою життєвою навичкою. Варто зауважити, що туризм також включає осмислення відповідальності, що супроводжує свободу вибору, наприклад, у виборі екологічно безпечного способу подорожі.

3. Взаємодія з іншими та самопізнання. Ці процеси в контексті туризму відіграють значну роль у розвитку особистості та розумінні світу. Справа в тому, що подорожі часто ведуть до зустрічей з людьми з різних культурних та соціальних контекстів. Це дозволяє не тільки поглибити розуміння інших, але й відкрити нові аспекти власної особистості. Через спілкування та обмін досвідом з місцевими жителями або іншими мандрівниками, людина може виявити нові інтереси, переконання та світоглядні позиції. Також, подорожі сприяють самопізнанню через вихід із зони комфорту. Виклики, з якими зустрічається мандрівник, як-от адаптація до нових умов, подолання мовного бар'єру, чи вирішення несподіваних проблем, спонукають до глибшого осмислення власних можливостей, меж та внутрішніх ресурсів. Таким чином, туризм є не лише засобом пізнання світу, але й способом вивчення людиною себе через взаємодію з іншими та переживання нових вражень.

4. Сталість та відповідальність. Поширення цих концепцій розвитку туризму стало відповіддю на глобальні виклики, такі як зміна клімату, необхідність збереження

природи та соціальна справедливість. Ці ідеї зосереджуються на гармонійному співіснуванні туристичної індустрії з природним та соціальним середовищем. Сталість туризму полягає у зменшенні його впливу на навколишнє середовище, зокрема до зниження викидів вуглекислого газу, збереження біорізноманіття та раціонального використання природних ресурсів. Соціальна відповідальність підкреслює важливість поваги до місцевих культур та спільнот, підтримки місцевої економіки та забезпечення належних умов праці у туристичній індустрії [9].

Сучасні сталі туристичні практики включають розвиток екотуризму, сприяння малому та середньому бізнесу, створення "зелених" маршрутів та програм збереження природи. Ці підходи спонукають до переосмислення ролі та відповідальності туриста і туристичної індустрії в сучасному світі, закликаючи до більш усвідомленого та відповідального способу подорожування [9].

5. Рефлексія та внутрішнє вдосконалення. Ці процеси в контексті туризму відіграють важливу роль у особистісному розвитку людини-туриста. Подорожі часто спонукають людей до глибоких роздумів про власне життя, цінності та місце у світі. Відвідування нових місць та зустрічі з різними людьми можуть стимулювати осмислення власних переконань та життєвих пріоритетів. Подорожі вимагають адаптації, гнучкості та вирішення проблем, що сприяє розвитку особистих якостей, таких як самостійність, витривалість та відкритість до нового. Туризм також може стати джерелом нового емоційного досвіду, що сприяє більш глибокому розумінню людиною себе та своїх емоційних реакцій. Ці аспекти рефлексії та внутрішнього вдосконалення роблять туризм не просто способом відпочинку, а й засобом особистісного зростання та самопізнання [8].

Отже, філософський зміст категорії "туризм" полягає в його здатності бути не лише способом відпочинку та розваги, але й потужним інструментом для особистісного розвитку, культурного обміну, самопізнання та рефлексії. Він спонукає до осмислення свободи, відповідальності, та взаємозв'язку із світом, відкриваючи нові горизонти та перспективи. Таким чином, туризм виступає як міст, що з'єднує особистісне вдосконалення з глобальним контекстом, підкреслюючи значення подорожей як інструменту розширення світогляду та глибокого осмислення життя.

Дотримуючись визначення туризму як тимчасового виїзду особи з місця проживання

в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає [7], варто також розрізняти різні його види, які можна виокремити передусім за метою подорожі (табл. 1).

Водночас у законодавстві України перелік видів туризму є значно ширшим, але невпорядкованим, включаючи на одному структурному рівні дитячий; молодіжний; сімейний; туризм для осіб похилого віку; туризм для осіб з інвалідністю; культурно-пізнавальний; лікувально-оздоровчий; спортивний; релігійний; екологічний (зелений); сільський; підводний; гірський; пригодницький; мисливський; автомобільний; самодіяльний та інші види туризму [7].

Причини виникнення та активного розвитку туризму можна розглядати крізь призму впливу низки ключових факторів, серед яких історичні, соціальні, економічні та культурні.

У давнину подорожі часто здійснювалися з метою навчання, пошуку знань, тобто для освітніх цілей. Наприклад, стародавні греки та римляни подорожували для відвідування відомих академій і бібліотек. Релігійні паломництва також були однією з найдавніших форм туризму. Люди подорожували до священних місць, храмів або паломницьких центрів, часто розташованих далеко від їхнього місця проживання.

Спонукала до подорожей також торгівля. Купці та дослідники подорожували для пошуку нових ринків та товарів, що сприяло культурному та економічному обміну. Промислова революція та розвиток транспортної інфраструктури, особливо залізниць та

пізніше авіації, значно спростили та здешевили подорожі, роблячи їх доступними для широких мас.

З появою концепції відпустки та збільшенням вільного часу у населення, туризм почав розвиватися як спосіб відпочинку, розваг та відновлення сил. Глобалізація та зростання доступності інформації через Інтернет також сприяли збільшенню інтересу до подорожей, роблячи віддалені куточки світу більш доступними та привабливими для мандрівників.

Різноманітні чинники виникнення і розвитку туризму підкреслюють його багатомірність як соціально-економічного та культурного явища, яке розвивалося протягом історії та продовжує еволюціонувати. За результатами аналізу наукової літератури, присвяченої історичним аспектам розвитку туризму, можемо виокремити загалом 5 етапів розвитку туризму, що детально описані у таблиці 2.

Сучасний етап розвитку туризму, що почався у кінці ХХ століття, характеризується глибоким впливом цифрових технологій, які змінили спосіб планування та бронювання подорожей. Завдяки Інтернету та мобільним додаткам, сучасні туристи мають можливість краще контролювати свої подорожі, віддаючи перевагу унікальним і персоналізованим досвідам. Сталий розвиток і екологічна свідомість стали ключовими пріоритетами, що відображається у популярності екотуризму та інших відповідальних форм подорожей. Різноманітність видів туризму, від гастрономічного до пригодницького, демонструє багатогранність інтересів сучасних туристів. Зростання глобалізації та розвиток транспортної інфраструктури зробили

Таблиця 1

Структура видів туризму за метою

Вид туризму	Підвиди туризму	Мета
Культурний туризм	Історичний, мистецький, музичний, фестивальний туризм та ін.	Пізнання місцевої культури
Пригодницький туризм	Гірський туризм, дайвінг, серфінг, екстремальний туризм та ін.	Отримання нових вражень, часто екстремальних
Екотуризм	Дикий туризм, спостереження за птахами, природоохоронний туризм та ін.	Екологічна освіта та єднання з природою
Оздоровчий туризм	СПА-туризм, медичний туризм, йога-тури та ін.	Покращення стану здоров'я
Діловий туризм	Конференції, корпоративні поїздки, виставковий туризм	Поєднання подорожей з професійною діяльністю
Відпочинковий туризм	Пляжний туризм, круїзи, шопінг-туризм та ін.	Відновлення фізичних і психічних сил

Джерело: складено авторами

Таблиця 2

## Періодизація розвитку туризму

Назва етапу	Роки	Характеристика
Давні часи та Середньовіччя	До XV ст.	Релігійні паломництва, торгові та дипломатичні подорожі
Відродження та освітні подорожі	XV–XVIII ст.	"Великі турне" аристократії по Європі, зростання інтересу до освіти та культури
Промислова революція	XIX ст.	Розвиток залізниць, масовий туризм, поява перших пакетних туристичних поїздок (Томас Кук, 1841)
Розвиток авіації та готельної індустрії	XX ст.	Значне зростання міжнародного туризму завдяки авіації, розвиток готельної індустрії та курортів
Сучасний туризм	Кінець XX – XXI ст.	Цифрові технології, онлайн-бронювання, різноманітні види туризму (екотуризм, культурний, пригодницький)

Джерело: складено авторами

віддалені та екзотичні напрямки більш доступними, розширюючи горизонти подорожей для більш широкого кола людей.

Сучасні теорії і концепції регіональної економіки, серед яких теорія мультиплікатора, теорії економічного та інноваційного розвитку, концепції сталого розвитку та кластеризації, системний та мережевий підходи та ін. розглядають туризм як вагомий чинник економічного розвитку та інтеграції регіонів [6].

Туризм вважається ключовим сектором, який стимулює економічне зростання через прямі та непрямі ефекти, такі як створення робочих місць, збільшення доходів і попиту на місцеві товари та послуги. Туризм також генерує додаткові доходи для регіону, що сприяє зростанню інших секторів економіки, таких як готельний бізнес, ресторанний бізнес, транспорт та розваги.

Теорії регіональної економіки підкреслюють важливість розвитку унікальних туристичних продуктів і послуг, які відображають специфіку регіону, а також звертають увагу на важливість сталого та відповідального розвитку туризму, що враховує екологічні, соціальні та культурні аспекти. Водночас туризм сприяє зближенню регіонів та народів, розширюючи економічні та культурні зв'язки на міжнародному рівні.

Сучасні теорії також акцентують увагу на ролі інновацій та використанні нових технологій у розвитку туризму, які можуть підвищити конкурентоспроможність регіону.

Загалом сучасні теорії регіональної економіки розглядають туризм як комплексний феномен, який має стратегічне значення для розвитку регіонів, враховуючи його багатогранний вплив на економічне, соціальне та культурне середовище [5].

Туризм як об'єкт регіональних економічних досліджень відкриває широке поле для аналізу та наукових пошуків, оскільки впливає на економіку регіону на кількох рівнях. У цьому контексті заслуговують на увагу передусім такі аспекти:

1. Економічний вплив туризму на регіони:

- прямі та непрямі економічні вигоди (аналіз того, як туризм сприяє створенню робочих місць, збільшенню доходів та розвитку місцевої інфраструктури);
- залучення інвестицій (розгляд можливостей для інвестицій в готельний бізнес, розважальні заклади, транспортну інфраструктуру тощо).

2. Соціально-економічні виклики та можливості:

- соціальний вплив туризму (вивчення впливу туризму на культурну та соціальну сфери у розрізі місцевих громад);
- сталий розвиток та екологічна безпека туризму (оцінка того, як туризм впливає на навколишнє середовище та як можна досягти балансу між розвитком туризму та охороною природи).

3. Регіональна політика та стратегії розвитку туризму:

- роль уряду та місцевого самоврядування (аналіз політик і стратегій, які можуть сприяти розвитку туризму на національному, регіональному та локальному рівнях);
- міжнародна співпраця (пошук можливостей для міжнародної співпраці у сфері туризму).

4. Маркетингові стратегії та інновації в туризмі:

- промоція регіону (стратегії маркетингу для приваблення туристів, у тому числі з використанням цифрових технологій);

– інновації у сфері послуг (розвиток нових туристичних продуктів та послуг у процесі інноваційної діяльності).

5. Аналіз кейсів конкретних регіонів:

– успішні приклади (вивчення регіонів, яким вдалося ефективно інтегрувати туризм у свою економіку);

– виклики та досвід (аналіз регіонів, що зіткнулися з проблемами у сфері туризму, та формулювання висновків і пропозицій).

**Висновки.** Отже, туризм посідає важливе місце серед видів економічної діяльності та

соціально-економічних явищ, що мають чіткий регіональний вимір. У сучасних умовах туризм зазнає одночасного впливу процесів глобалізації та регіоналізації і в результаті їх складної взаємодії формує не лише потенціал зростання та імідж окремих дестинацій, а й регіону загалом, забезпечуючи його конкурентоспроможність та надаючи можливості для сталого розвитку. Важливими аспектами туризму як об'єкта дослідження регіональної економіки є його системність, соціалізація, інноваційність та безпечність.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Голод А. П., Штойко П. І., Головчук Ю. О. Концептуальні засади туристичної регіоналістики. *Географія та туризм*. 2022. Вип. 68. URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk68/v681.pdf>
2. Колосінська М. І. Дослідження теоретичних підходів до визначення категорії «туризм». *Економіка. Управління. Інновації*. 2011. № 2. URL: [http://nbuv.gov.ua/jpdf/eui\\_2011\\_2\\_22.pdf](http://nbuv.gov.ua/jpdf/eui_2011_2_22.pdf)
3. Коркуна О. І., Цільник О. Я., Бордун О. В. Розвиток зеленого туризму в умовах формування об'єднаних територіальних громад. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Вип. 1. С. 24–28. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu\\_2019\\_1\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2019_1_7).
4. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : навч. посіб. Київ : Альтпрес, 2005. 436 с.
5. Паска М. З., Головчук Ю. О., Гарасимчук Н. А. Гастрономічний туризм як елемент маркетингових стратегій розвитку регіональної економіки в умовах кризи. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2022. № 6. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-6-8086>
6. Підвальна О. Г. Концептуальні засади формування регіональної політики у сфері туризму. *Ефективна економіка*. № 3. 2019. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.6.68>
7. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
8. Goeldner C. R., Ritchie J. R. B. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. 10<sup>th</sup> Ed. Wiley, 2005. 688 p.
9. Hall C. M., Page S. J. *The Geography of Tourism and Recreation: Environment, Place and Space*. Routledge, 1999. 336 p.
10. Vanhove N. *The Economics of Tourism Destinations*. Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005. 251 p.

#### REFERENCES:

1. Holod, A. P., Shtoyko, P. I., & Holovchuk, Yu. O. (2022). Kontseptualni zasady turystychnoi rehionalistyky [Conceptual principles of tourism regionalism]. *Heohrafiia ta turyzm*, 68. <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk68/v681.pdf> [in Ukrainian].
2. Kolosinska, M. I. (2011). Doslidzhennia teoretychnykh pidkhodiv do vyznachennia katehorii «turyzm» [Research of theoretical approaches to the definition of the category "tourism"]. *Ekonomika. Upravlinnia. Innovatsii*, 2. [http://nbuv.gov.ua/jpdf/eui\\_2011\\_2\\_22.pdf](http://nbuv.gov.ua/jpdf/eui_2011_2_22.pdf) [in Ukrainian].
3. Korkuna, O. I., Tsilnyk, O. Ya., & Bordun, O. V. (2019). Rozvytok zelenoho turyzmu v umovakh formuvannya ob'ednanykh terytorialnykh hromad [The development of green tourism in the conditions of the formation of united territorial communities]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy*, 1. 24–28. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu\\_2019\\_1\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2019_1_7). [in Ukrainian].
4. Liubitseva, O. O. (2005). Rynok turystychnykh posluh (heoprostorovi aspekty) [Market of tourist services (geospatial aspects)], Kyiv : Altpres [in Ukrainian].
5. Paska, M. Z., Holovchuk, Yu. O., & Harasymchuk, N. A. (2022). Hastronomichnyi turyzm yak element marketynhovyykh stratehii rozvytku rehionalnoi ekonomiky v umovakh kryzy [Gastronomic tourism as an element of marketing strategies for the development of the regional economy in crisis conditions]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Internauka". Seriya: "Ekonomichni nauky"*, 6. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-6-8086> [in Ukrainian].

6. Pidvalna, O. H. (2019). Kontseptualni zasady formuvannia rehionalnoi polityky u sferi turyzmu [Conceptual principles of regional policy formation in the field of tourism]. *Efektivna ekonomika*, 3. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.6.68> [in Ukrainian].
7. Pro turyzm [On Tourism]: Zakon Ukrainy vid 15.09.1995 № 324/95-VR. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
8. Goeldner, C. R., & Ritchie, J. R. B. (2005). *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. 10th Ed. Wiley. URL: [http://docs.neu.edu.tr/staff/nesrin.menemenci/ch01\\_9.pdf](http://docs.neu.edu.tr/staff/nesrin.menemenci/ch01_9.pdf)
9. Hall, C. M., & Page, S.J. (1999). *The Geography of Tourism and Recreation: Environment, Place and Space*. Routledge. URL: <https://perpus.univpancasila.ac.id/repository/EBUPT180263.pdf>
10. Vanhove, N. (2005). *The Economics of Tourism Destinations*. Elsevier Butterworth-Heinemann. URL: <https://silo.pub/economics-of-tourism-destinations.html>